

Sources and Bibliography

Archival Sources

Yad Vashem Archives (YVA), Jerusalem

“Wiener Library” – Collection of Testimonies and London [?] Certificates, 0-2

Yad Vashem Testimony and Certificate Collection Department, 0-3

The Jewish Historical Committee in Poland, Collection of Testimonies 0-16.

Collection of various testimonies, 0-33.

Collection of testimonies of the Central Historical Committee in Munich, M-1/E.

Wiesenthal Collection, Documentation Centre, Linz, M-9.

War Criminals Section of the Central Committee of the Liberated Jews, Munich, M-21.

Indictments and verdicts against Nazi crimes, TR-10.

Microfilm collection JM.

Historische Fragebogen of Centralen Historischen Komisje beim
Centralen Komitet fun di befragte Jiden in der Amerikanischer Zone, M-1/9
Tschenstochau-Prozess, Leipzig 1949, TR-10/8.
Hans Frank, Tagebuch, JM/21, Nr. 1-12.

State Archives in Częstochowa –

Archiwum Państwowe w Częstochowie (APCZ)

“Inwentarz zespołu akt: Hasag, Hugo Schneider A.G., Eisenhütte.
Tschenstochau (Modrzejów – Hantke Zjednoczone Zakłady Górniczo-
Hutnicze Sp. Akc. Huta Częstochowa) 1898-1944” zespół nr. 138.
Towarzystwo Akcyjne Przemysłu Włókienniczego w Częstochowie //
Zarządzenia władz okupacyjnych, zespół nr. 145.
Wojskowy Punkt odbioru Firmy Hasag, Zakłady Metalowe, Sp. z oo.
Budowa urządzeń Częstochowa, zespół nr. 192/2.
Obóz w Częstochowie, nr. 134/19.

Archives of the Central Committee for the Study of Nazi Crimes in Poland – Warsaw

Archiwum Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce, Warszawa (AGKBZH), Instytut Pamięci Narodowej (AIPN)

Akta sądowe w sprawie: Marian Mielczarek, sygn. SAK, 51-52
 Roman Kmicikiewicz, sygn. SAK, 28,29,30
 Michał Tkalenko, sygn. SO Cz 340
 Karl Ernest Häussner, sygn. SO Cz, 274
 Alfred Wilhelm Franzke, sygn. SO Cz, 175
 Janusz Dorożyński, sygn. SO Cz, 27

Zespół Akt Badawczo-Dochodzeniowych (BD):

Korespondencja GKBZNwP z OKBZN w Częstochowie, z Żydowskim
Komitetem w Częstochowie i z inn. instytucjami, 1948-1950, sygn. 316.

Akta Polskiej Misji Wojskowej do Badania Zbrodni Wojennych (PMW BZW):

Akta dochodzenia p-ko Christian Westermaier, sygn. PMW BZW, 414

Ankieta Sądów Grodzkich, (ASG), kwestionariusze o obozach, sygn.47

Koblenz Federal Archive –

Bundesarchiv Koblenz (BA)

Reichsministerium für Rüstungs und Kriegsproduktion – R 3 –
Ministerbüro Speer.

Regierung des Generalgouvernements – R 52.

Freiburg Military Archive –

Militärarchiv Freiburg (MA)

Militärgeschichtliche Forschungsamt, Dokumentenzentrale

(Wehrkreiskommandos General gouvernement), RH 53-23.

Rüstungsdienststellen im Generalgouvernement, RW 23 (WiID.1).

1. Die Lageberichte der Rüstungsinspektion in GG und ihr
Kriegstagebuch (1942-1944).
2. Die Kriegstagebücher der Rüstungskommandos Krakau, Radom
und Warschau aus den Jahren 1942-1944.

The State Archives of Sachsen – Leipzig

Sächsisches Staatsarchiv – Leipzig (StAL)

Die Großunternehmen im Deutschen Reich, "Handbuch der deutschen
Aktiengesellschaften", 1943, Band 5, Seiten 5259-5262 (HASAG)

Sammlung Allgemeine Deutsche Credit Anstalt (ADCA), 1044.

Archive of the Jewish Historical Institute, Warsaw –

Archiwum Żydowskiego Instytutu Historycznego (ZIH), Warszawa

Żydowska Samopomoc Społeczna (ŻSS), Prezydium, Kraków:
Korespondencja z Żydowskim Komitetem Opiekuńczym Miejskim w
Częstochowie, 1941-1942.
Korespondencja z Radą Żydowską w Częstochowie.
Sprawozdanie z pracy Żydów w barakach i obozach pracy i przy pracach
na zewnątrz“, Częstochowa, 21. 3.1942,

Official German Certificate Files and Publications

I. Arad, I. Gutman, A. Margulies, (Editors), *The Holocaust in Documentation*, Jerusalem 1977-78.

Anatomie des Krieges, hrsg. von D. Eichholtz u.W. Schumann (VEB
Deutscher Verlag der Wissenschaften, Berlin,1969).

Das Diensttagebuch des deutschen Generalgouverneurs in Polen, 1939-
1945, Quellen und Darstellungen zur Zeitgeschichte (Stuttgart: DVA,
1975).

Dokumenty i materiały, vol. I, Obozy, edited by N. Blumental, (Żydowska
Centralna Komisja Historyczna, Łódź 1946).

Documenta occupationis teutonicae, vol. VI, Hitlerowskie prawo
okupacyjne w Polsce, Generalna Gubernia, (Poznań: Instytut Zachodni,
1958).

Eksterminacja Żydów na ziemiach polskich w okresie okupacji
hitlerowskiej, Zbiór dokumentów, edited by T. Berenstein, A. Eisenbach,
A. Rutkowski (Warszawa: Żydowski Instytut Historyczny, 1957).

Diaries and Memorial Books

What We Remember to Recount, 24 Kibbutz Megiddo Members Testify, written: Rut Sztern,
Moreshet, Tel-Aviv, 1988.

Zeew Blic, *My Memories*, Tel-Aviv, Z. Blic, 2002, Computer print.

Herszlikowicz Frida, *The Many Faces of Death*, Yaron Golan Publishing, Tel-Aviv,1998.

Zajdman Ruth, *A Star in the Dark, The Story of a Częstochowa Girl in the Second World War*, Minchat
Israel publishing.

Bender Benjamin, *Glimpses – through Holocaust and Liberation*,
(Berkeley: North Atlantic Books, 1995).

Einhorn Jerzy, *Wybrany ,aby żyć*, (Gdańsk: Marpress,2002).

Klein Jean, *Not now, not ever*, (Pittsburgh: Seven Seas Books, 1967).
 Kromolowski Alfred Adam, *Wspomnienia*, YVA, 0-33/1911.
 Meed V., *On Both Sides of the Wall*, Beit Lohamei Hagettaot 1972.
 Salsberg (Zalcberg) Miriam, *Moje przeżycia łagrowe*, YVA, 0-33/1646.
 Szmulewicz (Lustiger) Herta (Henia), *Pamiętnik Częstochowianki*, YVA, 0-3/772.
 Zylberberg Perec, *This I remember*, (Montreal: Concordia. University – Chair in Canadian Jewish Studies ,2000).

Books and Pamphlets

Orbach Wila, *History of the Jews of Czystochowa*, The Association of Czystochowa and District Jews in Israel, Tel-Aviv 2000.
 Brener Liber, *Resistance and Destruction of the Czystochowa Ghetto*, The Pedagogical Technological Centre – Amal, Tel-Aviv 1998.
 Gliksman W., *Diary of the Jewish Police* (Part 1) in the Czystochowa Ghetto in the Years 1941-1942, Yad Vashem, Jerusalem, 1966.
 Zylbersztajn Adam, *In the Ghettos of Warsaw and Czystochowa*, Poalim Library, Kibbutz Ha'Artzi Publishing, Merhavia 1945.
 Trunk Y., *Judenrat: [The Jewish Councils in Eastern Europe]*, Jerusalem 1979.
 Lustiger Henia, *The Upheavals of Life*, Achiasaf Publishing, Tel-Aviv 1975.
 Landau Jeszajahu, Words of J. Landau on memorial day for the Czystochowa community, which was held by the Association of Czystochowa Jews, 31st October 1965, Association of Czystochowa Jews, 1965 Tel-Aviv.
 Ma'ayan Shmuel, *Mojtek, From Youthful Exuberance in the Ha'Shomer Cell to Underground Fighting Against the Nazi Oppressor*; the stories of the fighter Mojtek (Mojsze) Zylberberg, commander of the Jewish Combat Organisation in Czystochowa; Tzvi Luria Institute for the Study of Zionism and the Diaspora, Giv'at Chaviva, 1981.
 Amiel Irit, *A Test in the Holocaust*, Sa'ar, Tel-Aviv, 1994.
 Ek Natan, *Wandering on the Paths of Death, Life and Thought in the Days of Extinction*, Yad Vashem, Jerusalem 1960.
 Czystochowa, *Sefer Czystochowa*, I & II, Jerusalem 1967.
 Karay Felicia, *Death Comes in Yellow*, Skarżysko-Kamienna labour camp, Yad Vashem-University of Tel-Aviv, 1994.
 Karay Felicia, *Shells and Beads*, HASAG-Leipzig Women's Camp, Yad Vashem-Moreshet, Tel-Aviv, 1997.
 Karay F. *Many Faces to Heroism*, History of the Kraków Community during the Holocaust, Yad Vashem-Ministry of Education, 2002.

Bagel-Bohlan A., *Hitlers industrielle Kriegsvorbereitung 1936 bis 1939*
 Beitrage zur Wehrforschung, Band XXIV, (Koblenz: Wehr und Wissen
 Vlg, 1975).

- Kaczanowski Longin, *Hitlerowskie fabryki śmierci na Kielecczyźnie*, (Warszawa: Książka i Wiedza, 1984).
- Madajczyk Czesław, *Polityka III Rzeszy w okupowanej Polsce*, (Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1970), t. I.
- Marszałek Józef, *Obozy pracy w Generalnym Gubernatorstwie w latach 1939-1945*, (Lublin: Państwowe Muzeum na Majdanku, 1998).
- Meducki Stanisław, *Przemysł i klasa robotnicza w dystrykcie radomskim w okresie okupacji hitlerowskiej* (Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1981).
- Orenstein Benjamin, *Churban Czenstochow, (Yiddish)*, (München: Central Farwaltung fun der Czenstochower Landsmanschaft in der Amerikaner Zone Dajczland, 1948).
- Pietrzykowski Jan, *Cień swastyki nad Jasną Górą, Częstochowa w okresie hitlerowskiej okupacji 1939-1945*, (Katowice: Śląski Instytut Naukowy, 1985).
- Pietrzykowski Jan, *Hitlerowcy przed sądem w Częstochowie*, (Katowice: „Śląsk” 1964).
- Pietrzykowski Jan, *Hitlerowcy w Częstochowie w latach 1939-1945*, (Poznań: Instytut Zachodni, 1959).
- Pietrzykowski Jan, *Hitlerowcy w powiecie częstochowskim, 1939-1945*, (Katowice: Śląski Instytut Naukowy, 1972).
- Pietrzykowski Jan, *W obliczu śmierci, Przyczynki do historii Częstochowy w okresie hitlerowskiej okupacji*, (Katowice: Śląsk, 1966).
- Leipzig Permoserstraße, *Zur Geschichte eines Industrie und Wissenschaftsstandorts*, (Leipzig-Halle: UFZ-Umweltforschungszentrum, 2001).
- Rybicki Stanisław, *Pod znakiem lwa i kruka, Fragmenty wspomnień z lat okupacji*, (Warszawa: Pax, 1965).
- Sobalski Franciszek, *Dzieje Częstochowy i województwa częstochowskiego, Informator o materiałach w archiwach państwowych*, (Częstochowa: Wyższa Szkoła Pedagogiczna, 1992).
- Tim Uwe, *Am Beispiel meines Bruders*, (Koeln: Kiepenhauer u.Witsch, 2000).
- Żydzi Częstochowianie, *Współistnienie – Holocaust – Pamięć*, wyd. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie, APCZ, ŻIH, 2004.

Articles

Karay Felicia, "Heaven or Hell? Two Faces of the HASAG-Kielce Camp", Yad Vashem, Collection of Studies, Volume 32, Jerusalem 2003-04.

Konieczpoler Dawid, "The Workshop at Aleja 14", *Sefer Częstochowa*, Encyclopaedia of the Exiled publishing house, Jerusalem 1968.

Brener Liber, "O pracy przymusowej ludności żydowskiej w Częstochowie w okresie okupacji hitlerowskiej", *Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego (BŻIH)*, Nr. 21, (Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Marzec 1957).

Brener Liber, "Ruch podziemny w częstochowskim getcie", (BŻIH), Nr. 45-46, (Warszawa: PWN, Styczeń 1963).

Brones Mieczysław: „Niektóre problemy grabieży ekonomicznej w Polsce, dokonywanej przez Wehrmacht w okresie 1.9.-25.10.1939”, *Biuletyn Polskiej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce (BGKBZHwP)*, t. XVIII, (Warszawa: Wydawnictwo Prawnicze, 1968).

Haikal Mustafa, „Einige Bemerkungen zur Auseinandersetzung mit der Geschichte der Hugo Schneider Aktiengesellschaft (Hasag), Fremd- und Zwangsarbeit in Sachsen 1939-1945“, Halle/Saale 2002.

Haikal Mustafa, „Von der Petroleumlampe zur Panzerfaust, in: Leipzig- Permoserstraße“, *Zur Geschichte eines Industrie- und Wissenschaftsstandorts*, (Leipzig-Halle: UFZ-Umweltforschungszentrum, 2001).

Haikal Mustafa: „Exkurse und Dokumente zur Geschichte der Hasag, in Leipzig Permoserstraße“, *Zur Geschichte eines Industrie und Wissenschaftsstandorts* (Leipzig-Halle: UFZ-Umweltforschungszentrum, 2001).